

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Психологія сексуальності»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична та психологічна реабілітація
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	6 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – розкрити психологічні бар'єри в міжстатевому спілкуванні та сексуальній поведінці людей, які сприятимуть гуманізації стосунків, подоланню гендерних стереотипів, консервативних поглядів на питання сексуальності як важливу складову частину особистості.

Навчальна дисципліна «Психологія сексуальності» побудована на принципах інтегративного підходу до розгляду психологічних явищ та категорій і пов'язана з такими дисциплінами як «Психологія спілкування», «Основи психології та міжособистісної комунікації», «Психологія особистості», «Психологія конфлікту», «Соціальна психологія», «Гендерна психологія», «Психологія сім'ї», «Вікова психологія», «Анатомія та фізіологія людини».

В рамках вивчення дисципліни розглядаються проблеми розвитку психосексуальної культури особистості в сім'ї та освітніх установах, з метою формування у студентів позитивної установки на створення сім'ї, розвитку якостей материнства та батьківства.

Завдання:

- визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання в межах навчальної дисципліни;
- дотримуватися принципу науковості у вивченні психології сексуальності;
- ознайомити студентів з основними проблемами курсу наукової сексології;
- орієнтуватися в основних наукових підходах та термінах дисципліни, критично їх аналізувати;
- розглянути основні етапи психосексуального розвитку в контексті вікової динаміки та спілкування особистості;
- розвивати комунікативні навички спілкування;
- закласти основи для розвитку здорової психосексуальності;
- формувати потребу в створенні сім'ї, народженні та вихованні дітей.

Результати навчання: демонструвати розуміння закономірностей та особливостей психосексуального розвитку особистості; рефлексувати та критично оцінювати достовірність отриманих знань; використовувати отримані знання для діагностики та профілактики порушень в сексуальних стосунках, регулюванні та вирішенні конфліктів в сфері сексуальних стосунків; використовувати отримані знання для особистого та професійного розвитку.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- предмет, об'єкт і завдання навчальної дисципліни;

- методологію соціально-психологічних досліджень в сфері психології сексуальності та сексології (Харківська школа сексології В. Кришталя);
- основні етапи та тенденції становлення зрілої сексуальності;
- основні поняття та категорії психології сексуальності та сексології;
- закономірності психосексуального розвитку особистості в теорії З.Фрейда, Е.Еріксона та ін.;
- закономірності та принципи розвитку та прояву жіночої та чоловічої сексуальності.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватись у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу та результати досліджень з психології жіночої та чоловічої сексуальності;
- розрізняти та критично аналізувати питання в межах дисципліни з точки зору наукового підходу;
- використовувати теоретичні знання для особистого та професійного розвитку;
- використовувати отримані знання для діагностики та профілактики порушень в сексуальних стосунках, регулюванні та вирішенні конфліктів в сфері сексуальних відносин.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Психологія сексуальності в структурі наукових знань, предмета та завдання дисципліни.
2. Історія розвитку психосексуальної культури на різних етапах розвитку суспільства.
3. Психосексуальний розвиток особистості в теоріях З.Фрейда, Е.Еріксона та ін.
4. Вікові особливості психосексуального розвитку та сексуальної поведінки особистості.
5. Основні прояви сексуальності у чоловіків та жінок. Парні прояви сексуальності.
6. Здоровий образ життя та сексуальний розвиток особистості.
7. Психосексуальна поведінка особистості в період зрілої сексуальності.
8. Сексуальне здоров'я та сексуальна норма. Основні порушення психосексуального розвитку особистості.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Прийняття та фахова робота з культурально-ментальним розмаїттям.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до прийняття фахового рішення.
- Розвиток фахової інтуїції, передбачення та прогнозування.
- Особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності.
- Саморегуляція та управління власним функціональним станом, високі компенсаторні можливості та психологічна і психічна відновлюваність.
- Здатність до багаторівневої рефлексії та потреба в постійному самоусвідомленні.

Фахові компетентності:

- Здатність до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку.
- Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- Здатність встановити психологічний контакт з пацієнтом.

- Здатність до осмислення і формулювання повного функціонального діагнозу в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного й психічного розвитку та диференційної діагностики.
- Збір інформації про пацієнта, вибір оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для встановлення клінічного / патопсихологічного (феноменологічного, реєстр-синдром) та скринінг – субклінічного діагнозу та інтерпретація результатів.
- Оцінювання результатів функціональних методів діагностики, психометричних та психодіагностичних методик, лабораторних та інструментальних досліджень.
- Оцінка необхідності, вибір об'єму, оптимальних методів для здійснення медичного та психологічного впливу з метою відновлення стану здоров'я, профілактики соматичних, психічних та психосоматичних розладів.
- Здатність до опанування і практичного використання методів психологічного та психотерапевтичного впливу.
- Здатність враховувати вікові та гендерні особливості пацієнта при обранні засобів та методів психологічної допомоги.
- Здатність використовувати інноваційні технології в процесі надання психологічної допомоги.
- Визначати характер заходів психологічної допомоги шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Здатність проводити експертну оцінку психологічного стану особистості (медико-соціальна, військово-лікарська, психолого-психіатрична, судова, медико-педагогічна експертиза)
- Участь у плануванні та проведенні медико-психолого-профілактичної та психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників (планування заходів щодо організації медико-психологічної допомоги населенню на підставі аналізу епідеміологічних досліджень стану психічного та психосоматичного здоров'я населення; проведення бесід, лекцій, поширення інформаційних матеріалів).
- Оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- Знання та використання на практиці деонтологічних норм роботи лікаря-психолога.
- Знання правових підстав роботи лікаря в Україні.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Основи психоаналізу»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична та психологічна реабілітація
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	6 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни — є засвоєння майбутніми медичними психологами основних положень психоаналітичної теорії З. Фрейда та його послідовників, ознайомлення з провідними тенденціями, стратегіями та технологіями сучасного психодинамічного підходу; вироблення критичного мислення та недогматичного погляду на систему базових теоретико-методологічних і практичних уявлень щодо основних понять та категорій психоаналізу, психоаналітичного вчення про несвідоме, сновидінь та особливостей їх тлумачення, характеристик неврозу страху та дитячих фобій, людської сексуальності, психоаналітичного розуміння структури психіки та основних механізмів психічного захисту.

Завдання:

- сформувати у студентів систему психологічних знань; формування знань і навичок використання психодіагностичних методик відповідно до їх призначення, психологічних знань про психіку та людину загалом для аналізу конкретних життєвих ситуацій;
- забезпечити необхідну теоретичної підготовку майбутніх фахівців системою науково-психологічних знань та методів дослідження;
- сформувати на основі науково-психологічних знань професійні вміння, що є важливим елементом у додипломній медичних психологів та їх майбутній професійній діяльності;
- ознайомити з поняттями «внутрішньо особистісного конфлікту» й «соматизації невідреагованих емоцій»;
- навчити обирати різноманітні стратегії та впливи у професійній діяльності;
- активізувати знання психічних процесів та поведінки особистості пацієнта;
- сприяти розумінню власних процесів самоконтролю й саморегуляції майбутнього фахівця;
- оцінювати і приймати відповідні рішення у ситуаціях, що вимагають психологічних знань;
- формувати вміння у студентів використовувати психологічні знання курсу у майбутній професійній діяльності.

Результати навчання: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії; пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтовані рішення; порівнювати феноменологію захисних механізмів; розрізняти рівень функціонування й тип організації особистості; визначати поняття «сепарації-індивідуалізації»; враховувати значимість емпатії та помірної фрустрації в

лікарській діяльності; здатність формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем особистості; аналізувати та враховувати психологічні феномени в майбутній лікарській практиці; враховувати складність та невіддільність позасвідомих процесів у структурі життєдіяльності особистості в суспільстві; здатність узагальнювати психологічні вимоги до професійно важливих якостей фахівця, спираючись на отримані знання; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- особливості становлення та розвитку психоаналізу;
- основні категорії, поняття й напрямки розвитку сучасного психодинамічного підходу;
- предмет, метод й місце теорії психоаналізу в системі психологічних наук;
- основні закономірності розвитку й реалізації індивідуальних особливостей особистості;
- особливості фрейдівської теорії несвідомого психічного;
- фундаментальні поняття несвідомого та його ролі в життєдіяльності людини;
- феноменологію захисних механізмів;
- теоретичні положення та поняття, основні техніки та процедури психоаналітичного напрямку консультування.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватись у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу;
- визначати специфіку психоаналізу як науки, розкривати його сутність, відмінності від інших психіатричних, психологічних і психотерапевтичних наук;
- аналізувати умови та закономірності виникнення й еволюції психоаналітичного знання, особливостей його розвитку, основних теорій та відгалужень;
- розкривати взаємозв'язок інтелектуального та ірраціонального, розуму та емоцій, сформулювати цілісний образ соціального та внутрішнього життя людини;
- визначати складність та невіддільність позасвідомих процесів у структурі життєдіяльності особистості в суспільстві;
- аналізувати та враховувати психологічні феномени в майбутній медичній практиці;
- узагальнювати психологічні вимоги до професійно важливих якостей фахівця, спираючись на знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни;
- використовувати отримані знання в майбутньому на практиці, при написанні наукових робіт.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Історія виникнення й розвитку психоаналітичної думки.
2. Основні положення психоаналізу.
3. Основні категорії класичного психоаналізу.
4. Стиль життя (прототип, план). Соціальний інтерес. Несприятливі ситуації дитинства
5. Соціальний психоаналіз та Его-психологія. Поняття «тривоги».
6. Селф-психологія, теорія нарцисизму.
7. Дитячий психоаналіз: А. Фрейд, К. Хорні, М. Кляйн, Дж. Боулбі та ін.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Прийняття та фахова робота з культурально-ментальним розмаїттям.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до прийняття фахового рішення.
- Розвиток фахової інтуїції, передбачення та прогнозування.
- Особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності.
- Саморегуляція та управління власним функціональним станом, високі компенсаторні можливості та психологічна і психічна відновлюваність.
- Здатність до багаторівневої рефлексії та потреба в постійному самоусвідомленні.

Фахові компетентності:

- Здатність до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку.
- Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- Здатність встановити психологічний контакт з пацієнтом.
- Здатність до осмислення і формулювання повного функціонального діагнозу в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного й психічного розвитку та диференційної діагностики.
- Збір інформації про пацієнта, вибір оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для встановлення клінічного / патопсихологічного (феноменологічного, реєстр-синдром) та скринінг – субклінічного діагнозу та інтерпретація результатів.
- Оцінювання результатів функціональних методів діагностики, психометричних та психодіагностичних методик, лабораторних та інструментальних досліджень.
- Оцінка необхідності, вибір об'єму, оптимальних методів для здійснення медичного та психологічного впливу з метою відновлення стану здоров'я, профілактики соматичних, психічних та психосоматичних розладів.
- Здатність до опанування і практичного використання методів психологічного та психотерапевтичного впливу.
- Здатність враховувати вікові та гендерні особливості пацієнта при обранні засобів та методів психологічної допомоги.
- Здатність використовувати інноваційні технології в процесі надання психологічної допомоги.
- Визначати характер заходів психологічної допомоги шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Здатність проводити експертну оцінку психологічного стану особистості (медико-соціальна, військово-лікарська, психолого-психіатрична, судова, медико-педагогічна експертиза)
- Участь у плануванні та проведенні медико-психолого-профілактичної та психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників (планування заходів щодо організації медико-психологічної допомоги населенню на підставі аналізу епідеміологічних досліджень стану психічного та психосоматичного здоров'я населення; проведення бесід, лекцій, поширення інформаційних матеріалів).
- Оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- Знання та використання на практиці деонтологічних норм роботи лікаря-психолога.
- Знання правових підстав роботи лікаря в Україні.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчальних дисциплін**

«Психологія здоров'я»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична та психологічна реабілітація
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	6 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – дати студентам уявлення про загальну концепцію здоров'я людини, поняття порушень психологічного здоров'я та їх чинників, основні характеристики способу життя та чинники формування здорового способу життя, знайомить із особливостями проблем, пов'язаних зі способом життя, основними видами психогігієни та психопрофілактики, факторами збереження здоров'я, формує вміння застосовувати знання з психології здоров'я людини у професійній діяльності, виявляти особливості впливу на психологічне здоров'я соціально-економічних, соціально-політичних, екологічних і біосоціальних чинників, визначати індивідуально-психологічні відмінності особистості в залежності від способу життя та наявності хвороби, аналізувати дескриптори та детермінанти психологічного здоров'я для здійснення заходів психогігієни і психопрофілактики, що є важливими елементами у професійній підготовці та професійній діяльності фахівця.

Завдання:

- Оволодіння системою знань медико-соціальних основ психологічного здоров'я;
- Формування клінічного світогляду та засвоєння низки медико-психологічних вмінь, що є одним з важливих елементів у професійній підготовці та майбутній діяльності медичного психолога
- Формування особливого бачення психології здорової особистості, психології здорового способу життя, порушень психологічного здоров'я людини, медико-соціальних основ проблем хворої людини;
- Опанування вмінням ефективної побудови та організації міжособистісної взаємодії в системі лікар-пацієнт;
- Оволодіння вмінням аналізу різного роду психосоціальних та медико-соціальних ситуацій в житті пацієнта;
- Осмислення найбільш ефективних методів впливу на особистість хворої людини та її родичів;
- Розуміння питань психопрофілактики і психогігієни;
- Вироблення навичок практичного втілення вмінь методів психопрофілактики та психогігієни;
- Розвиток навичок науково-дослідницької роботи студентів, наполегливості та активності в оволодінні основами майбутньої професії.

Результати навчання: ефективно формувати та доносити власні висновки та пояснення до фахівців, пацієнтів і їх родичів та планувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності; встановлювати відповідні професійні зв'язки для досягнення результату;

встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей ; використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності; встановлювати міжособистісні зв'язки для забезпечення якісного виконання поставлених завдань; встановлювати відповідні зв'язки для досягнення поставлених цілей; використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії; доносити власну громадську позицію; встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків; встановлювати відповідні зв'язки для досягнення позитивного результату.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- методи аналітичного аналізу та застосування набутих знань
- об'єм своїх обов'язків та шляхи виконання поставлених завдань
- методи оцінювання показників якості
- тактики спілкування, закони та способи комунікативної поведінки
- методики та стратегії спілкування, свої громадські права та обов'язки
- права, обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- розв'язувати ті професійні задачі, які виникають у професійній діяльності, що потребує постійного оновлення
- здійснювати професійну діяльність, що потребує постійного оновлення та інтеграції знань
- проводити аналіз інформації, формулювати власну думку та приймати обґрунтовані рішення
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.
- визначати завдання та бути наполегливим і сумлінним при виконання обов'язків
- якісно виконувати поставлені завдання
- обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи
- формувати свою громадянську свідомість та діяти відповідно до неї
- визначити мету та стратегію подальшого розвитку, бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків
- застосовувати застосовувати знання для ведення здорового способу життя та пристосовуватися до нових обставин та (у тому рахунку конфліктній) ситуації

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Теоретичні основи психології здоров'я людини
2. Концепція та основні засади психологічного здоров'я.
3. Порушення психологічного здоров'я
4. Спосіб життя. Проблеми, пов'язані із способом життя
5. Вікові аспекти психологічного здоров'я. Функціонування сім'ї та її дезадаптаційні форми.
6. Особистість та мікросоціальне оточення: потенційна небезпека для психологічного здоров'я.
7. Вплив мезо- та макро-соціального оточення на психологічне здоров'я.
8. Концепція психічного здоров'я.
9. Основи психогігієни та психопрофілактики

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Навички міжособистісної взаємодії.

- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Прийняття та фахова робота з культурально-ментальним розмаїттям.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до прийняття фахового рішення.
- Розвиток фахової інтуїції, передбачення та прогнозування.
- Особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності.
- Саморегуляція та управління власним функціональним станом, високі компенсаторні можливості та психологічна і психічна відновлюваність.
- Здатність до багаторівневої рефлексії та потреба в постійному самоусвідомленні.

Фахові компетентності:

- Здатність до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку.
- Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- Здатність встановити психологічний контакт з пацієнтом.
- Здатність до осмислення і формулювання повного функціонального діагнозу в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного й психічного розвитку та диференційної діагностики.
- Збір інформації про пацієнта, вибір оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для встановлення клінічного / патопсихологічного (феноменологічного, реєстр-синдром) та скринінг – субклінічного діагнозу та інтерпретація результатів.
- Оцінювання результатів функціональних методів діагностики, психометричних та психодіагностичних методик, лабораторних та інструментальних досліджень.
- Оцінка необхідності, вибір об'єму, оптимальних методів для здійснення медичного та психологічного впливу з метою відновлення стану здоров'я, профілактики соматичних, психічних та психосоматичних розладів.
- Здатність до опанування і практичного використання методів психологічного та психотерапевтичного впливу.
- Здатність враховувати вікові та гендерні особливості пацієнта при обранні засобів та методів психологічної допомоги.
- Здатність використовувати інноваційні технології в процесі надання психологічної допомоги.
- Визначати характер заходів психологічної допомоги шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Здатність проводити експертну оцінку психологічного стану особистості (медико-соціальна, військово-лікарська, психолого-психіатрична, судова, медико-педагогічна експертиза)
- Участь у плануванні та проведенні медико-психолого-профілактичної та психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників (планування заходів щодо організації медико-психологічної допомоги населенню на підставі аналізу епідеміологічних досліджень стану психічного та психосоматичного здоров'я населення; проведення бесід, лекцій, поширення інформаційних матеріалів).
- Оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- Знання та використання на практиці деонтологічних норм роботи лікаря-психолога.
- Знання правових підстав роботи лікаря в Україні.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Тренінг розвитку емоційного інтелекту»
(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична та психологічна реабілітація
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	6 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – формування у медичних психологів уявлення та розуміння сутності «емоційного інтелекту», основних тенденції вивчення та операціоналізації цього феномену, важливість розвитку емоційного інтелекту як комплексу здібностей, диспозиційних характеристик та специфічних компетентностей необхідних для оптимального функціонування людини як суб'єкта суспільного та сімейного життя та ознайомлення з технологіями розвитку емоційного інтелекту.

Завдання:

- формування уявлень студентів про сутність «емоційного інтелекту» та його взаємозв'язок з професійним середовищем;
- визначити місце «емоційного інтелекту» у теорії множинності виявлення інтелекту, ознайомити студентів з історією формуванням поняття «емоційний інтелект», з різними підходами до його концептуалізації;
- забезпечити усвідомлення студентами зовнішніх та внутрішніх компонентів «емоційного інтелекту» й особливостей їх виявлення як динамічної системи;
- з'ясувати критерій визначення ієрархічної структури рівнів сформованості «емоційного інтелекту»;
- сформулювати у студентів уявлення про роль «емоційного інтелекту» як вирішального фактора успішності самореалізації особистості.
- інтеграція та систематизація знань про «емоційний інтелект»;
- опанування технологій розвитку емоційного інтелекту;
- вироблення готовності до впливу емоційного фактору на професійне середовище.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

- найбільш важливі етапи, факти та персоналії в історії розвитку теорії емоційного інтелекту;
- стан розробки підходів до концептуалізації феномену емоційного інтелекту і його вимірювання;
- закони емоцій, внутрішні та зовнішні компоненти емоційного інтелекту й особливості їх виявлення як динамічної єдності;
- ієрархічну структуру рівнів сформованості емоційного інтелекту, витоки його стресозахисного та адаптаційного потенціалу.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- об'єктивно оцінювати погляди різних авторів на розуміння закономірностей функціонування емоційної сфери людини;
- застосовувати отримані знання для цілеспрямованого формування власного емоційного інтелекту в процесі навчання та життєдіяльності;
- застосовувати набуті знання для оцінки рівнів сформованості емоційного інтелекту суб'єктів різних вікових категорій;
- усвідомлювати переваги і недоліки існуючих підходів до формування емоційного інтелекту методами соціально-психологічного навчання.
- аналізувати методи від емоційної напруженості, надмірної самокритичності, скутості, роздратування;
- володіти навичками глибокого пізнання і розуміння своїх емоцій та переживань.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Витоки уявлень про емоційний інтелект у філософських вченнях.
2. Історія становлення уявлень про емоційний інтелект у зарубіжній психології.
3. Підходи до концептуалізації феномену емоційного інтелекту як системи вроджених здібностей.
4. Уявлення про емоційний інтелект як інтегративну, контекстуалізовану властивість індивідуальності.
5. Диспозиційна модель емоційного інтелекту К.В. Петрідеса та Е. Фернхема.
6. Закони емоцій.
7. Стратегії саморозвитку емоційного інтелекту.
8. Тренінг емоційного інтелекту.
9. Психічна травма та емоційне перевчання.
10. Управління гнівом: емоційна стійкість в конфлікті.
11. Почуття впевненості в собі: шлях від самооцінки до самоцінності.
12. Інфікування почуттям вини: технологія звільнення.
13. Анатомія почуття образи: рецепт радикального пробачення.
14. Почуття заздрості: як знаходити в ньому користь.
15. Посилення емоції радості: ресурс, який завжди поруч.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Прийняття та фахова робота з культурально-ментальним розмаїттям.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до прийняття фахового рішення.
- Розвиток фахової інтуїції, передбачення та прогнозування.
- Особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності.
- Саморегуляція та управління власним функціональним станом, високі компенсаторні можливості та психологічна і психічна відновлюваність.
- Здатність до багаторівневої рефлексії та потреба в постійному самоусвідомленні.

Фахові компетентності:

- Здатність до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку.

- Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- Здатність встановити психологічний контакт з пацієнтом.
- Здатність до осмислення і формулювання повного функціонального діагнозу в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного й психічного розвитку та диференційної діагностики.
- Збір інформації про пацієнта, вибір оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для встановлення клінічного / патопсихологічного (феноменологічного, реєстр-синдром) та скринінг – субклінічного діагнозу та інтерпретація результатів.
- Оцінювання результатів функціональних методів діагностики, психометричних та психодіагностичних методик, лабораторних та інструментальних досліджень.
- Оцінка необхідності, вибір об'єму, оптимальних методів для здійснення медичного та психологічного впливу з метою відновлення стану здоров'я, профілактики соматичних, психічних та психосоматичних розладів.
- Здатність до опанування і практичного використання методів психологічного та психотерапевтичного впливу.
- Здатність враховувати вікові та гендерні особливості пацієнта при обранні засобів та методів психологічної допомоги.
- Здатність використовувати інноваційні технології в процесі надання психологічної допомоги.
- Визначати характер заходів психологічної допомоги шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Здатність проводити експертну оцінку психологічного стану особистості (медико-соціальна, військово-лікарська, психолого-психіатрична, судова, медико-педагогічна експертиза)
- Участь у плануванні та проведенні медико-психолого-профілактичної та психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників (планування заходів щодо організації медико-психологічної допомоги населенню на підставі аналізу епідеміологічних досліджень стану психічного та психосоматичного здоров'я населення; проведення бесід, лекцій, поширення інформаційних матеріалів).
- Оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- Знання та використання на практиці деонтологічних норм роботи лікаря-психолога.
- Знання правових підстав роботи лікаря в Україні.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

Павлюк Олеся Ігорівна - кандидат політичних наук, доцент.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Психологія лідерства»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична та психологічна реабілітація
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	6 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – формування у студентів наукових і професійних знань у сфері ефективного лідерства, розвиток психологічної культури майбутнього керівника і освоєння технологій створення і просування особистого бренду керівника-лідера, активізація лідерського потенціалу як сукупності умінь самоуправління й управління іншими людьми.

Завдання курсу:

- розвивати професійні комунікативні уміння та навички лікаря;
- формування знань про вербальні та невербальні засоби у сфері ефективного лідерства;
- розвиток психологічної культури студента як ефективного лідера групи;
- формування конструктивних комунікативних та лідерських навичок та стратегій поведінки;
- розвиток самоаналізу та рефлексії;
- активізація лідерського потенціалу особистості студентів;
- розвиток навичок та вмінь самоуправління й управління іншими людьми;
- виробити упевненість при спілкуванні зі «складним співбесідником».

У результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- техніки активного слухання та ефективного управління людьми;
- вербальні та невербальні засоби у сфері ефективного лідерства;
- методи конструктивної комунікативної взаємодії та стратегій поведінки;
- методи та техніки самоуправління й управління іншими людьми;
- тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки;
- форми колективного та індивідуального ділового спілкування;
- вплив емоцій на спілкування;
- види конфлікту та їх розв'язання.

Після вивчення курсу студенти повинні вміти:

- володіти прийомами активного слухання;
- аналізувати вербальні та невербальні прояви власної поведінки та поведінки інших людей з метою ефективної взаємодії;
- використовувати лідерські навички та навички ораторського мистецтва на практиці;
- регулювати спілкування в професійній системі з урахуванням вікових та індивідуально-психологічних особливостей;
- здійснювати психологічний вплив на особистість у межах професійного спілкування;
- використовувати навички самоуправління й управління іншими людьми у міжособистісній взаємодії;
- вступати у наукові дискусії, демонструючи як наукові знання, так і власну позицію;

- визначати рівень, адекватність та стійкість власної самооцінки

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Психологія лідерства: предмет та завдання дисципліни.
2. Методики діагностики лідерських якостей особистості.
3. Тренінг розвитку лідерських якостей.
4. Лідер в медичних організаціях: ефективне управління, орієнтоване на результат.
5. Управління та лідерство.
6. Види лідерів в медичних організаціях.
7. Способи підвищення ефективності лідерства.
8. Робота з персоналом. Особливості поведінки людей різних психологічних типів в ділових відносинах.
9. Психологічні особливості міжособистісних комунікацій в медичних організаціях.
10. Форми ділової комунікації. Ділові переговори і ділова розмова.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Прийняття та фахова робота з культурально-ментальним розмаїттям.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до прийняття фахового рішення.
- Розвиток фахової інтуїції, передбачення та прогнозування.
- Особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності.
- Саморегуляція та управління власним функціональним станом, високі компенсаторні можливості та психологічна і психічна відновлюваність.
- Здатність до багаторівневої рефлексії та потреба в постійному самоусвідомленні.

Фахові компетентності:

- Здатність до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку.
- Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- Здатність встановити психологічний контакт з пацієнтом.
- Здатність до осмислення і формулювання повного функціонального діагнозу в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного й психічного розвитку та диференційної діагностики.
- Збір інформації про пацієнта, вибір оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для встановлення клінічного / патопсихологічного (феноменологічного, реєстр-синдром) та скринінг – субклінічного діагнозу та інтерпретація результатів.
- Оцінювання результатів функціональних методів діагностики, психометричних та психодіагностичних методик, лабораторних та інструментальних досліджень.
- Оцінка необхідності, вибір об'єму, оптимальних методів для здійснення медичного та психологічного впливу з метою відновлення стану здоров'я, профілактики соматичних, психічних та психосоматичних розладів.
- Здатність до опанування і практичного використання методів психологічного та психотерапевтичного впливу.
- Здатність враховувати вікові та гендерні особливості пацієнта при обранні засобів та методів психологічної допомоги.
- Здатність використовувати інноваційні технології в процесі надання психологічної допомоги.

- Визначати характер заходів психологічної допомоги шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Здатність проводити експертну оцінку психологічного стану особистості (медико-соціальна, військово-лікарська, психолого-психіатрична, судова, медико-педагогічна експертиза)
- Участь у плануванні та проведенні медико-психолого-профілактичної та психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників (планування заходів щодо організації медико-психологічної допомоги населенню на підставі аналізу епідеміологічних досліджень стану психічного та психосоматичного здоров'я населення; проведення бесід, лекцій, поширення інформаційних матеріалів).
- Оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- Знання та використання на практиці деонтологічних норм роботи лікаря-психолога.
- Знання правових підстав роботи лікаря в Україні.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчальних дисциплін**

«Психологія управління»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична та психологічна реабілітація
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	6 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – формування знань, навичок і вмінь, розвиток здібностей, що дають змогу здійснювати управлінську, організаційну, методичну, інноваційну діяльність, керуючи організаціями з урахуванням розвитку та ефективного використання їх кадрового потенціалу; сприяти формуванню вмінь і навичок ефективного використання методів і засобів, розроблених в психології управління для забезпечення успішного розв’язання керівниками різноманітних управлінських проблем, що сприятиме розвитку системи необхідних професійних якостей медичних психологів, які працюють у системі «людина-людина», їх професійному та особистісному становленню як конкурентоспроможних фахівців у майбутньому.

Завдання:

- розкриття теоретичних основ психології управління, змісту та особливостей психологічних аспектів управлінської діяльності;
- формування системи наукових понять і науково впорядкованих базових уявлень про істотні аспекти активності людини як суб'єкта праці;
- ознайомлення з психологічними закономірностями трудового процесу, психологічними вимогами до особистості працівника та керівника, а також формування навичок здійснення відповідної психологічної допомоги співробітникам організацій;
- засвоєння соціально-психологічних закономірностей управлінської діяльності, впливу керівників на персонал соціальних організацій і взаємодії з ним;
- оволодіння методами психології управління, спираючись не лише на систему практичних занять, але і на базову фундаментальну підготовку медичних психологів, органічно збагачуючи останню;
- вироблення у студентів умінь аналізувати соціально-психологічні процеси і явища в медичних організаціях, застосовуючи на практиці отримані знання;
- культивування рівної пошани до різних видів праці і представників різних професійних спільнот.

Результати навчання: застосовувати систему методів та засобів психології управління, аналізувати соціально-психологічні процеси і явища в медичних організаціях, застосовуючи на практиці отримані знання; засвоєння соціально-психологічних закономірностей управлінської діяльності, впливу керівників на персонал соціальних організацій і взаємодії з ним.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- предмет, завдання і зміст дисципліни психологія управління;

- методологічні основи психології управління персоналом;
- історію і сучасний стан розвитку психології управління;
- психологію особистості в управлінні;
- закономірності управлінського впливу на персонал організації, управління процесами групової динаміки та інноваційних процесів;
- психологію управління рекламною діяльністю організації;
- особистість працівника, її структуру і прояви;
- психологічні аспекти керівництва і лідерства;
- психологію управління людськими ресурсами;
- основи теорії організації і управління, планування і прогнозування кадрової роботи в організації, фахової орієнтації якісного аналізу складу кадрів, організації і соціальної адаптації працівників, науково-обґрунтованого добору і розстановки кадрів;
- головні форми і джерела комплектування штатів, оплати праці, матеріального і морального заохочування, шляху їх удосконалювання;
- психологію конфліктів в управлінні;
- соціально-психологічну специфіку ділового спілкування в управлінській діяльності;
- психологія ведення ділових переговорів;
- форми організації та планування робочого часу в управлінні;
- правові аспекти управління персоналом;
- психологічні особливості людей, їх взаємодії, закономірності функціонування соціальної організації;
- сучасні засоби стимулювання працівників медичних організацій;
- специфіку і значущість медичної професійної діяльності в сучасних соціокультурних умовах;
- особистісні особливості персоналу організацій;
- методи розвитку навичок само менеджменту;
- основні характеристики професійної діяльності персоналу організацій;
- види міжособистісної взаємодії в організації;
- методи отримання влади та здійснення впливу на колектив організації.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватись у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу;
- виявляти закономірності управлінського впливу на персонал організації;
- розкривати закономірності управління процесами групової динаміки та інноваційних процесів;
- використовувати методи психологію управління рекламною діяльністю організації;
- проводити методи особистості працівника, її структуру і прояви;
- використовувати знання психологічних аспектів керівництва і лідерства з метою ефективного управління в колективі;
- планувати і прогнозувати кадрову роботу в організації, методи соціальної адаптації працівників, науково-обґрунтованого добору і розстановки кадрів;
- застосовувати психологічні методи розв'язання конфліктів в управлінні;
- використовувати техніку ділового спілкування в управлінській діяльності;
- обґрунтовувати методи ведення ділових переговорів в ефективній управлінській діяльності;
- ефективно організовувати та планувати робочий час в управлінні (методи тайм-менеджменту);
- визначати психологічні особливості людей, їх взаємодії, закономірності функціонування соціальної організації;
- використовувати методи розвитку навичок само менеджменту;
- використовувати методи отримання влади та здійснення впливу на колектив організації.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Теоретичні засади психології управління. Управління як соціальний феномен.
2. Прикладні проблеми сучасної психології управління.
3. Профорієнтація, профадаптація, професійне навчання в системі психології управління.
4. Психологічні аспекти управлінської діяльності.
5. Психологічні аспекти керівництва і лідерства.
6. Особистість керівника як фактор підвищення ефективності управлінської діяльності.
7. Психологічні закономірності управлінського впливу.
8. Психологія управління груповими процесами.
9. Психологічні закономірності ділового спілкування в управлінні.
10. Психологія стресу у діяльності керівника.
11. Психологія конфліктів в управлінні та шляхи їх розв'язання.
12. Тайм-менеджмент у психології управління.
13. Правові аспекти психології управління персоналом.
14. Психологія управління рекламною діяльністю організації.
15. Психологічні складові іміджу та організації та персоналу.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:**Загальні компетентності:**

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Прийняття та фахова робота з культурально-ментальним розмаїттям.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до прийняття фахового рішення.
- Розвиток фахової інтуїції, передбачення та прогнозування.
- Особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності.
- Саморегуляція та управління власним функціональним станом, високі компенсаторні можливості та психологічна і психічна відновлюваність.
- Здатність до багаторівневої рефлексії та потреба в постійному самоусвідомленні.

Фахові компетентності:

- Здатність до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку.
- Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- Здатність встановити психологічний контакт з пацієнтом.
- Здатність до осмислення і формулювання повного функціонального діагнозу в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного й психічного розвитку та диференційної діагностики.
- Збір інформації про пацієнта, вибір оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для встановлення клінічного / пато психологічного (феноменологічного, реєстр-синдром) та скринінг – субклінічного діагнозу та інтерпретація результатів.
- Оцінювання результатів функціональних методів діагностики, психометричних та психодіагностичних методик, лабораторних та інструментальних досліджень.
- Оцінка необхідності, вибір об'єму, оптимальних методів для здійснення медичного та психологічного впливу з метою відновлення стану здоров'я, профілактики соматичних, психічних та психосоматичних розладів.
- Здатність до опанування і практичного використання методів психологічного та психотерапевтичного впливу.

- Здатність враховувати вікові та гендерні особливості пацієнта при обранні засобів та методів психологічної допомоги.
- Здатність використовувати інноваційні технології в процесі надання психологічної допомоги.
- Визначати характер заходів психологічної допомоги шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Здатність проводити експертну оцінку психологічного стану особистості (медико-соціальна, військово-лікарська, психолого-психіатрична, судова, медико-педагогічна експертиза)
- Участь у плануванні та проведенні медико-психолого-профілактичної та психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників (планування заходів щодо організації медико-психологічної допомоги населенню на підставі аналізу епідеміологічних досліджень стану психічного та психосоматичного здоров'я населення; проведення бесід, лекцій, поширення інформаційних матеріалів).
- Оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- Знання та використання на практиці деонтологічних норм роботи лікаря-психолога.
- Знання правових підстав роботи лікаря в Україні.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчальних дисциплін**

«Психологія сім'ї»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична психологія
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	3 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – розкрити психологічні особливості сучасної сім'ї, об'єктивні і суб'єктивні умови її розвитку, роль сім'ї в соціалізації особистості майбутнього фахівця.

Завдання:

- визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання в межах навчальної дисципліни;
- дотримуватися певного наукового підходу у вивченні сім'ї;
- з'ясувати специфіку внутрішніх і зовнішніх детермінант, які спонукають сім'ю до певного стилю життєдіяльності;
- орієнтуватися в наукових уявленнях про нормативні та ненормативні кризи сім'ї, критично їх аналізувати;
- проводити діагностику та корекцію подружніх стосунків на основі наявної достовірної теоретичної інформації;
- використовувати переваги окремих методів дослідження подружніх стосунків;
- знаходити найбільш оптимальні шляхи вивчення конкретної сім'ї з урахуванням індивідуальних особливостей чоловіка та дружини;
- враховувати внутрішній потенціал сім'ї та прогнозувати її перспективи.

Результати навчання: демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування сучасної сім'ї в контексті професійних завдань; рефлексувати та критично оцінювати достовірність отриманих знань ; використовувати отримані знання на практиці.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- предмет, об'єкт і завдання навчальної дисципліни;
- методологію соціально-психологічних досліджень проблем шлюбно-сімейних стосунків;
- поняття «шлюб» і «сім'я» з точки зору представників різних психологічних напрямів та підходів;
- форми організації шлюбно-сімейних стосунків в історичному контексті;
- особливості функціонально-рольової структури сімейних відносин;
- життєвий цикл сім'ї та динаміку сімейних відносин;
- стилі і помилки у вихованні дітей у сім'ї;
- причини сімейних і подружніх конфліктів, концепції та форми дестабілізації сімейних стосунків;
- основні форми та методи психологічної допомоги дисфункційним сім'ям (подружжя, батьки, діти);

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватись у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу;
- розрізняти конфліктні, кризові і проблемні сім'ї;
- розрізняти дисфункційні та функціонально неспроможні сім'ї;
- виявляти рівень психологічного здоров'я сім'ї;
- проводити діагностичну та просвітницьку роботу з сім'єю;
- проводити виховні бесіди/тренінги зі старшокласниками, батьками із проблем підготовки до сімейного життя, профілактики й усунення конфліктних ситуацій у родині, виховання та розвитку дитини у сім'ї;
- надавати рекомендації членам родини з метою покращення психологічного мікроклімату у сім'ї, сприяння задоволенню потреб та гармонійному розвитку членів родини.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Об'єкт, предмет і завдання психології шлюбно-сімейних стосунків.
2. Процес і методи соціально-психологічних досліджень сімейно-шлюбних стосунків.
3. Форми організації шлюбно-сімейних відносин в історичному контексті.
4. Тенденції розвитку альтернативних форм шлюбно-сімейних стосунків на сучасному етапі.
5. Функціонально-рольова структура сімейних відносин.
6. Порушення структури і функціонування сімейної системи.
7. Динаміка шлюбно-сімейних стосунків.
8. Специфіка сімейного і подружнього конфлікту. Аналіз причин конфліктів у шлюбі та сім'ї.
9. Концепції і форми розпаду сімейних стосунків.
10. Шляхи профілактики дестабілізуючих явищ у шлюбно-сімейних стосунках.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Прийняття та фахова робота з культурально-ментальним розмаїттям.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до прийняття фахового рішення.
- Розвиток фахової інтуїції, передбачення та прогнозування.
- Особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності.
- Саморегуляція та управління власним функціональним станом, високі компенсаторні можливості та психологічна і психічна відновлюваність.
- Здатність до багаторівневої рефлексії та потреба в постійному самоусвідомленні.

Фахові компетентності:

- Здатність до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку.
- Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- Здатність встановити психологічний контакт з пацієнтом.

- Здатність до осмислення і формулювання повного функціонального діагнозу в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного й психічного розвитку та диференційної діагностики.
- Збір інформації про пацієнта, вибір оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для встановлення клінічного / патопсихологічного (феноменологічного, реєстр-синдром) та скринінг – субклінічного діагнозу та інтерпретація результатів.
- Оцінювання результатів функціональних методів діагностики, психометричних та психодіагностичних методик, лабораторних та інструментальних досліджень.
- Оцінка необхідності, вибір об'єму, оптимальних методів для здійснення медичного та психологічного впливу з метою відновлення стану здоров'я, профілактики соматичних, психічних та психосоматичних розладів.
- Здатність до опанування і практичного використання методів психологічного та психотерапевтичного впливу.
- Здатність враховувати вікові та гендерні особливості пацієнта при обранні засобів та методів психологічної допомоги.
- Здатність використовувати інноваційні технології в процесі надання психологічної допомоги.
- Визначати характер заходів психологічної допомоги шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Здатність проводити експертну оцінку психологічного стану особистості (медико-соціальна, військово-лікарська, психолого-психіатрична, судова, медико-педагогічна експертиза)
- Участь у плануванні та проведенні медико-психолого-профілактичної та психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників (планування заходів щодо організації медико-психологічної допомоги населенню на підставі аналізу епідеміологічних досліджень стану психічного та психосоматичного здоров'я населення; проведення бесід, лекцій, поширення інформаційних матеріалів).
- Оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- Знання та використання на практиці деонтологічних норм роботи лікаря-психолога.
- Знання правових підстав роботи лікаря в Україні.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Технології сімейного консультування»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична та психологічна реабілітація
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	6 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – розкрити теоретичні особливості психологічного консультування сім'ї, ознайомитись з практичними техніками сімейного консультування.

Завдання:

- визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання в межах навчальної дисципліни;
- дотримуватися певного наукового підходу у психологічній допомозі сім'ї;
- з'ясувати специфіку внутрішніх і зовнішніх детермінант, які спонукають сім'ю до певного стилю життєдіяльності;
- орієнтуватися в наукових уявленнях про нормативні та ненормативні кризи сім'ї, критично їх аналізувати;
- проводити діагностику та корекцію подружніх стосунків на основі наявної достовірної теоретичної інформації;
- використовувати переваги окремих технологій психологічної допомоги сім'ї;
- враховувати внутрішній потенціал сім'ї та прогнозувати її перспективи.

Результати навчання: демонструвати знання теорії психологічної допомоги сім'ї та навички оволодіння технологіями психологічного консультування сучасної сім'ї; рефлексувати та критично оцінювати рівень своєї професійної компетентності в контексті професійних завдань.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- роль та місце сімейного консультування в контексті сучасної культури;
- методологію соціально-психологічних досліджень проблем шлюбно-сімейних стосунків;
- класифікації підходів та методів психологічної допомоги сім'ї;
- форми організації шлюбно-сімейних стосунків в історичному контексті;
- особливості функціонально-рольової структури сімейних відносин;
- життєвий цикл сім'ї та динаміку сімейних відносин;
- особливості психологічного консультування подружжя;
- причини сімейних і подружніх конфліктів, концепції та форми дестабілізації сімейних стосунків;
- основні форми та методи психологічної допомоги дисфункційним сім'ям;

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти:**

- орієнтуватись у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу;

- проводити психологічне консультування конфліктних сімей, членів сім'ї на етапі кризи;
- проводити психологічне консультування Здисфункційних та функціонально неспроможних сімей;
- виявляти рівень психологічного здоров'я сім'ї;
- проводити діагностичну та просвітницьку роботу з сім'єю;
- проводити виховні бесіди/тренінги зі старшокласниками, батьками із проблем підготовки до сімейного життя, профілактики й усунення конфліктних ситуацій у родині, виховання та розвитку дитини у сім'ї;
- надавати рекомендації членам родини з метою покращення психологічного мікроклімату у сім'ї, сприяння задоволенню потреб та гармонійному розвитку членів родини.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Роль та місце сімейного консультування в контексті сучасної культури.
2. Історичний розвиток концепції сім'ї як соціальної системи.
3. Подружнє консультування.
4. Системний підхід у сімейному консультуванні.
5. Класифікація підходів сімейного консультування та психотерапії сім'ї.
6. Життєвий цикл сім'ї: особливості сімейного консультування на різних етапах розвитку сім'ї.
7. Особливості сімейного консультування в ситуаціях сімейного чи подружнього конфлікту.
8. Методи психологічної профілактики дестабілізуючих факторів у сім'ї.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Прийняття та фахова робота з культурально-ментальним розмаїттям.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до прийняття фахового рішення.
- Розвиток фахової інтуїції, передбачення та прогнозування.
- Особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності.
- Саморегуляція та управління власним функціональним станом, високі компенсаторні можливості та психологічна і психічна відновлюваність.
- Здатність до багаторівневої рефлексії та потреба в постійному самоусвідомленні.

Фахові компетентності:

- Здатність до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку.
- Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- Здатність встановити психологічний контакт з пацієнтом.
- Здатність до осмислення і формулювання повного функціонального діагнозу в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного й психічного розвитку та диференційної діагностики.
- Збір інформації про пацієнта, вибір оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для встановлення клінічного / патопсихологічного (феноменологічного, реєстр-синдром) та скринінг – субклінічного діагнозу та інтерпретація результатів.

- Оцінювання результатів функціональних методів діагностики, психометричних та психодіагностичних методик, лабораторних та інструментальних досліджень.
- Оцінка необхідності, вибір об'єму, оптимальних методів для здійснення медичного та психологічного впливу з метою відновлення стану здоров'я, профілактики соматичних, психічних та психосоматичних розладів.
- Здатність до опанування і практичного використання методів психологічного та психотерапевтичного впливу.
- Здатність враховувати вікові та гендерні особливості пацієнта при обранні засобів та методів психологічної допомоги.
- Здатність використовувати інноваційні технології в процесі надання психологічної допомоги.
- Визначати характер заходів психологічної допомоги шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Здатність проводити експертну оцінку психологічного стану особистості (медико-соціальна, військово-лікарська, психолого-психіатрична, судова, медико-педагогічна експертиза)
- Участь у плануванні та проведенні медико-психолого-профілактичної та психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників (планування заходів щодо організації медико-психологічної допомоги населенню на підставі аналізу епідеміологічних досліджень стану психічного та психосоматичного здоров'я населення; проведення бесід, лекцій, поширення інформаційних матеріалів).
- Оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- Знання та використання на практиці деонтологічних норм роботи лікаря-психолога.
- Знання правових підстав роботи лікаря в Україні.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Арт- та ігрова психотерапія»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична та психологічна реабілітація
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	6 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – оволодіння студентами знань щодо теоретичних основ арт-терапії та навичок застосування арт-терапевтичних технологій у психологічній практиці, гармонізація розвитку особистості через розвиток здатності самовираження і самопізнання.

Навчальна дисципліна «Арт- та ігрова психотерапія» спрямована на ознайомлення майбутніх лікарів-психологів з процесом вербалізації проблем та переживань особистості, самовираження за допомогою різних видів арт- та ігрової психотерапії.

Завдання:

- визначати та орієнтуватись в особливостях використання різновидів арт-терапії: малюнок, музикотерапія, бібліотерапія, танцювальна терапія, етнотерапія, драматерапія тощо;
- ознайомити студентів з основними техніками малюнку: "автопортрет", "портрет", "настрій", малюнок по колу тощо;
- познайомитись з традиційними принципами психокорекційної роботи методами арт-терапії;
- визначати та аналізувати особливості проведення арт-терапевтичного процесу в індивідуальній та груповій формах роботи.

Результати навчання: демонструвати розуміння теоретичних основ арт-терапії та навичок застосування арт-терапевтичних технологій у психологічній практиці; використовувати отримані знання для особистого та професійного розвитку.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- теоретико-методологічні питання арт-терапії;
- категорії та методи арт-терапії;
- місце арт-терапії в системі психологічної допомоги;
- фактори психотерапевтичного впливу в арт- та ігровій психотерапії;
- особливості проведення арт-терапевтичного процесу;
- специфіку проведення індивідуальної та групової арт- та ігрової психотерапії.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти:**

- вміти вибирати види і форми арт- та ігрової психотерапії адекватно професійним завданням;
- планувати та проводити психологічну роботу з клієнтами з використанням методів арт- та ігрової психотерапії;

- використовувати корекційно-терапевтичний вплив методів арттерапії: ізотерапії, фототерапія, музикотерапія, пісочна терапія, казкотерапія, лялькотерапія, драматерапія, ігротерапія;
- підбирати арт-терапевтичні техніки та складати тренінгові програми з метою реалізації конкретних завдань психологічної допомоги;
- використовувати теоретичні знання для особистого та професійного розвитку.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Історичний розвиток арт-терапії.
2. Арт-терапевтичний процес та його особливості у роботі медичного психолога.
3. Аналітичні аспекти арт-терапії.
4. Основні форми арт-терапевтичної роботи.
5. Діагностичні можливості арт- та ігрової психотерапії.
6. Ізотерапія.
7. Арт-терапевтичний інструментарій. Графічні арт-техніки.
8. Казкотерапія.
9. Пісочна терапія. Арт-терапевтичні техніки роботи з глиною та іншими пластичними матеріалами.
10. Маріонеткова терапія.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Прийняття та фахова робота з культурально-ментальним розмаїттям.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до прийняття фахового рішення.
- Розвиток фахової інтуїції, передбачення та прогнозування.
- Особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності.
- Саморегуляція та управління власним функціональним станом, високі компенсаторні можливості та психологічна і психічна відновлюваність.
- Здатність до багаторівневої рефлексії та потреба в постійному самоусвідомленні.

Фахові компетентності:

- Здатність до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку.
- Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- Здатність встановити психологічний контакт з пацієнтом.
- Здатність до осмислення і формулювання повного функціонального діагнозу в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного й психічного розвитку та диференційної діагностики.
- Збір інформації про пацієнта, вибір оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для встановлення клінічного / патопсихологічного (феноменологічного, реєстр-синдром) та скринінг – субклінічного діагнозу та інтерпретація результатів.
- Оцінювання результатів функціональних методів діагностики, психометричних та психодіагностичних методик, лабораторних та інструментальних досліджень.
- Оцінка необхідності, вибір об'єму, оптимальних методів для здійснення медичного та психологічного впливу з метою відновлення стану здоров'я, профілактики соматичних, психічних та психосоматичних розладів.

- Здатність до опанування і практичного використання методів психологічного та психотерапевтичного впливу.
- Здатність враховувати вікові та гендерні особливості пацієнта при обранні засобів та методів психологічної допомоги.
- Здатність використовувати інноваційні технології в процесі надання психологічної допомоги.
- Визначати характер заходів психологічної допомоги шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Здатність проводити експертну оцінку психологічного стану особистості (медико-соціальна, військово-лікарська, психолого-психіатрична, судова, медико-педагогічна експертиза)
- Участь у плануванні та проведенні медико-психолого-профілактичної та психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників (планування заходів щодо організації медико-психологічної допомоги населенню на підставі аналізу епідеміологічних досліджень стану психічного та психосоматичного здоров'я населення; проведення бесід, лекцій, поширення інформаційних матеріалів).
- Оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- Знання та використання на практиці деонтологічних норм роботи лікаря-психолога.
- Знання правових підстав роботи лікаря в Україні.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Психологія життєвої кризи особистості, вмирання та смерті»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична та психологічна реабілітація
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	6 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – засвоєння студентами теоретичних знань щодо глибинних причин та механізмів виникнення кризових станів, особливостей переживання кризи людьми різних вікових груп, статі, стану здоров'я, життєвої ситуації тощо, а також оволодіння практичними навичками надання психологічної допомоги людям, що перебувають в ситуації життєвої кризи, кризової інтервенції, організації антикризових заходів.

Завдання: полягають у формуванні фахівців лікарів-психологів високого професійного рівня, що вміють ефективно реагувати в нестандартних ситуаціях, що є особливо актуальним сьогодні, коли кризові ситуації стали постійними супутниками людського життя. Особливого значення набуває також психологічна допомога пацієнтам з термінальними стадіями захворювань, помираючим, оскільки ставлення до цієї групи пацієнтів є індикатором рівня розвитку гуманістичного суспільства.

Результати навчання: діагностувати наявність кризового стану; визначати ступінь психічних (за МКХ-10) та психологічних порушень у людей, що знаходяться в кризовому стані; визначати та враховувати вікові та гендерні особливості перебігу кризи при здійсненні кризової інтервенції; планувати та здійснювати кризову інтервенцію.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- короткі відомості з історії кризової психології;
- предмет, завдання та методи кризової психології;
- сутність і закономірності розвитку криз, види криз, чинники, що призводять до виникнення криз;
- відмінності між нормативними та травматичними кризами;
- етапи проходження особистості через кризу;
- емоційні, когнітивні та інші зміни, характерні для людини, що переживає кризу;
- основні засади кризової інтервенції;
- основні методики кризової допомоги;
- принципи оцінки ефективності психологічної допомоги в кризі.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти:**

- Визначати можливості надання психологічної допомоги в кризі.
- Пояснювати основні принципи кризової інтервенції.
- Визначати особливості гострої і хронічної психічної травми, посттравматичного стресового розладу, особливостей перебігу кризових станів.
- Визначати особливості психологічної допомоги при переживанні криз становлення та розвитку.

- Визначати причини і передумови виникнення травматичних криз.
- Визначати особливості вікових та гендерних особливостей переживання кризових станів.
- Визначати особливості криз, пов'язаних з погіршенням соматичного здоров'я.
- Визначати особливості психологічної допомоги пацієнтам, що помирають.
- Вирізняти методи кризової інтервенції щодо найближчого оточення пацієнта, який помирає.
- Аналізувати психологічні та психічні порушення при переживанні гострого горя та синдрому втрати.
- Аналізувати наслідки ускладненого і неускладненого переживання втрати.
- Визначати гендерні особливості переживання втрати.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Поняття про кризу і кризову психологію. Історія розвитку кризової психології
2. Психологія життєвої кризи особистості
3. Психологічні засоби корекції кризових станів особистості.
4. Сучасні напрями й організація психологічної допомоги при кризових станах особистості
5. Психологічна допомога людині, яка перебуває у передсуїцидальному стані.
6. Основні аспекти переживання горя.
7. Втрата як життєва криза. Психологічна допомога при переживанні гострого горя та синдрому втрати
8. Психологічна допомога постраждалим в наслідок надзвичайної ситуації.
9. Вмирання як криза. Психологічна допомога термінальним пацієнтам та їхньому оточенню

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Прийняття та фахова робота з культурально-ментальним розмаїттям.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до прийняття фахового рішення.
- Розвиток фахової інтуїції, передбачення та прогнозування.
- Особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності.
- Саморегуляція та управління власним функціональним станом, високі компенсаторні можливості та психологічна і психічна відновлюваність.
- Здатність до багаторівневої рефлексії та потреба в постійному самоусвідомленні.

Фахові компетентності:

- Здатність до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку.
- Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- Здатність встановити психологічний контакт з пацієнтом.
- Здатність до осмислення і формулювання повного функціонального діагнозу в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного й психічного розвитку та диференційної діагностики.

- Збір інформації про пацієнта, вибір оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для встановлення клінічного / патопсихологічного (феноменологічного, реєстр-синдром) та скринінг – субклінічного діагнозу та інтерпретація результатів.
- Оцінювання результатів функціональних методів діагностики, психометричних та психодіагностичних методик, лабораторних та інструментальних досліджень.
- Оцінка необхідності, вибір об'єму, оптимальних методів для здійснення медичного та психологічного впливу з метою відновлення стану здоров'я, профілактики соматичних, психічних та психосоматичних розладів.
- Здатність до опанування і практичного використання методів психологічного та психотерапевтичного впливу.
- Здатність враховувати вікові та гендерні особливості пацієнта при обранні засобів та методів психологічної допомоги.
- Здатність використовувати інноваційні технології в процесі надання психологічної допомоги.
- Визначати характер заходів психологічної допомоги шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Здатність проводити експертну оцінку психологічного стану особистості (медико-соціальна, військово-лікарська, психолого-психіатрична, судова, медико-педагогічна експертиза)
- Участь у плануванні та проведенні медико-психолого-профілактичної та психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників (планування заходів щодо організації медико-психологічної допомоги населенню на підставі аналізу епідеміологічних досліджень стану психічного та психосоматичного здоров'я населення; проведення бесід, лекцій, поширення інформаційних матеріалів).
- Оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- Знання та використання на практиці деонтологічних норм роботи лікаря-психолога.
- Знання правових підстав роботи лікаря в Україні.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.